

poslední aktualizace:

23.10.2025

(Ne)dostupnost hypoték: vývoj v posledních letech

Bydlení představuje jednu ze základních životních potřeb a zároveň patří k **největším finančním výdajům domácností**. V posledních letech jsme v České republice svědky významných změn nejen na trhu práce, ale také na realitním trhu a v oblasti financování bydlení. Tyto změny jsou navzájem úzce propojené a mají zásadní dopad na dostupnost bydlení, životní úroveň obyvatel a zadlužování domácností. Analýza vývoje průměrné hrubé měsíční mzdy, průměrné ceny bytů a dalších relevantních ukazatelů sleduje, jak se v čase proměňovala finanční zátěž spojená s pořízením vlastního bydlení.

Zatímco mzdy v nominálním vyjádření v průběhu let rostly, jejich reálná hodnota byla ovlivňována inflací a dalšími faktory. **Ceny bytů naopak rostly výrazně rychlejším tempem než mzdy**. Podle **dostupných analýz** se tak v některých regionech, zejména v Praze a dalších velkých městech, stalo **vlastnické bydlení pro velkou část populace velmi špatně dosažitelné**. Vývoj průměrné splátky hypotéky pak odráží kombinaci cenové úrovně

nemovitostí a úrokových sazeb. V době rekordně nízkých sazeb se hypotéky staly relativně dostupnějšími, avšak prudký nárůst úroků po roce 2021 znamenal dramatické zvýšení měsíční splátky pro nové žadatele.

Dostupnost bydlení je

klíčovým faktorem pro sociální stabilitu, ovlivňuje mobilitu pracovní síly a může mít dopady například na porodnost či regionální rozvoj. Je proto třeba sledovat, zda se poměr mezi růstem mezd a zvyšováním cen bytů vyvíjí udržitelně. Současně je třeba mít na paměti některé limity. Data o průměrných mzdách, cenách bytů i splátkách hypotéky mají svá specifika - liší se mezi regiony, rozdíly mohou být i mezi nabídkovými a realizovanými cenami bytů, či mezi jednotlivými typy úvěrových produktů. Prezenovaná data za celou Českou republiku je proto nutné interpretovat s vědomím těchto rozdílů. Přesto lze analýzou dat z posledních několika let získat poměrně ucelený obraz o tom, jak se v Česku měnila finanční realita spojená s pořízením vlastního bydlení.

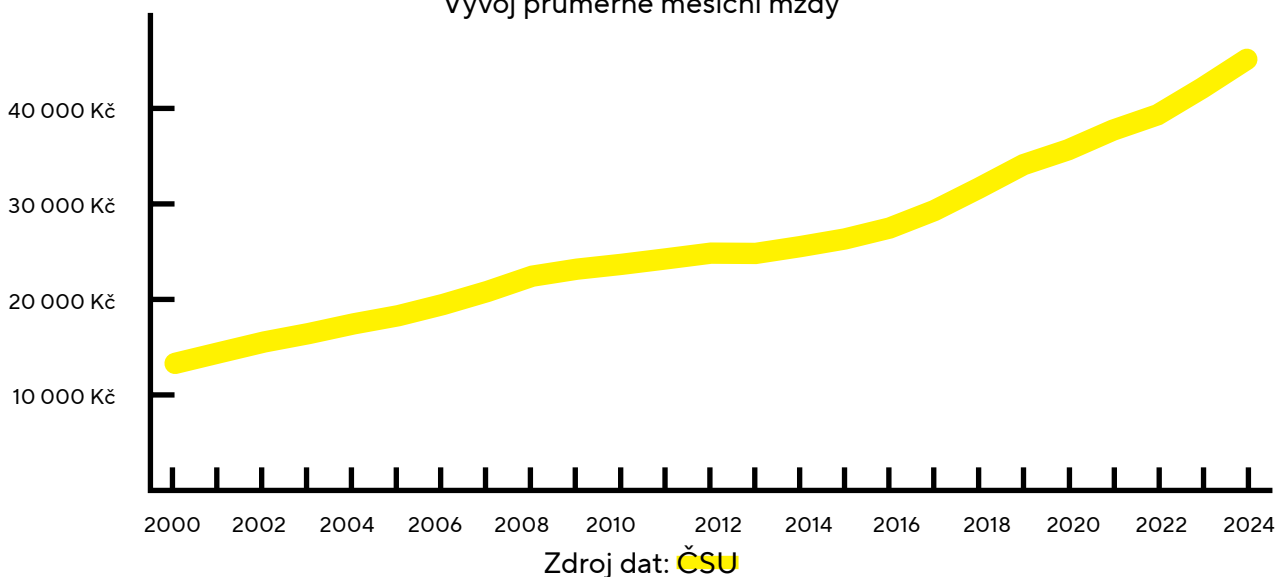
Mzdy

Průměrná hrubá měsíční mzda patří k základním makroekonomickým ukazatelům, které odrážejí nejen vývoj trhu práce. Představuje také klíčový limit pro schopnost domácností vydělávat dostatek prostředků na životní výdaje, investice či splácení úvěrů. V kontextu analýzy dostupnosti bydlení tento údaj představuje výchozí bod, vůči kterému lze měřit, jak náročné je financovat vlastní bydlení - zda růst cen nemovitostí a výše splátek hypotečních úvěrů „stíhají“ růst příjmů, nebo ho naopak předbíhají.

Oficiální data o průměrné hrubé měsíční mzdě v České republice publikuje Český statistický úřad (ČSÚ). **Údaj je počítán** na přepočtené počty zaměstnanců, což znamená, že se zohledňuje rozsah pracovních úvazků tak, aby se mzdová úroveň „srovnala“ mezi plnými i částečnými úvazky. Do průměrné mzdy se zahrnují složky výdělku, jako jsou základní mzda, příplatky, odměny a doplatky (nikoliv však náhrady za nemocenskou či jiné nepracovní absence hrazené zaměstnavatelem).

V posledním roce průměrná hrubá mzda v České republice výrazně vzrostla - za **2. čtvrtletí roku 2025 činila přepočteně 49 402 Kč**. Meziroční růst byl 7,8 %, přičemž reálný růst po očištění o inflaci činil 5,3 %. O něco lepším ukazatelem výdělku většiny zaměstnanců může být medián mezd, vyjadřující hodnotu, pod kterou leží polovina zaměstnanců. **Medián mezd ve 2. čtvrtletí 2025 činil 41 115 Kč. Růst mezd i tak v letošním druhém čtvrtletí překonal očekávání mnoha expertů**, ve srovnání s druhým kvartálem v roce 2024 **přibýlo** zaměstnancům v měsíční výplatě v průměru přes 3 500 korun. **Zatím se však nepodařilo zcela překonat hluboký pokles reálných mezd** způsobený mimořádně vysokou inflací v letech 2022 a 2023, který byl zároveň **jedním z nejhlubších v rámci zemí OECD**.

Vývoj průměrné měsíční mzdy

Při interpretaci dat o průměrné mzdě je nutné brát v úvahu některá omezení a nuance. Průměr jako takový je citlivý na výkyvy - velmi vysoké výdělky některých osob mohou „táhnout“ průměr vzhůru, i když většina zaměstnanců má výdělky pod tímto průměrem. Medián mzdy tedy lépe reprezentuje typický výdělek středně placeného zaměstnance.

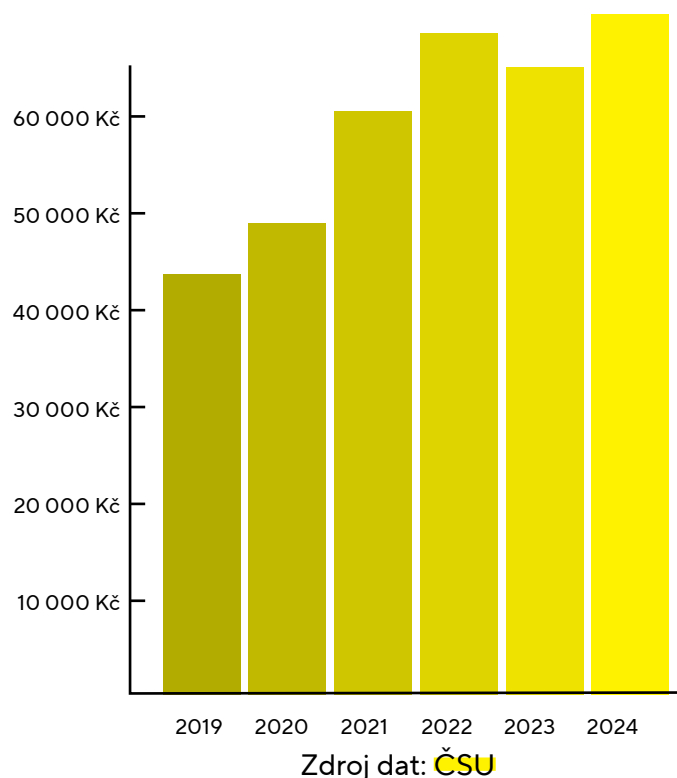
I přesto tvoří údaj o průměrné hrubé měsíční mzdě určitý „bod ukotvení“ - ukazuje, jaká byla v daném roce výchozí finanční pozice domácností z hlediska příjmů, a tím umožňuje zkoumat možnosti jejich participace na trhu s bydlením.

Ceny bytů

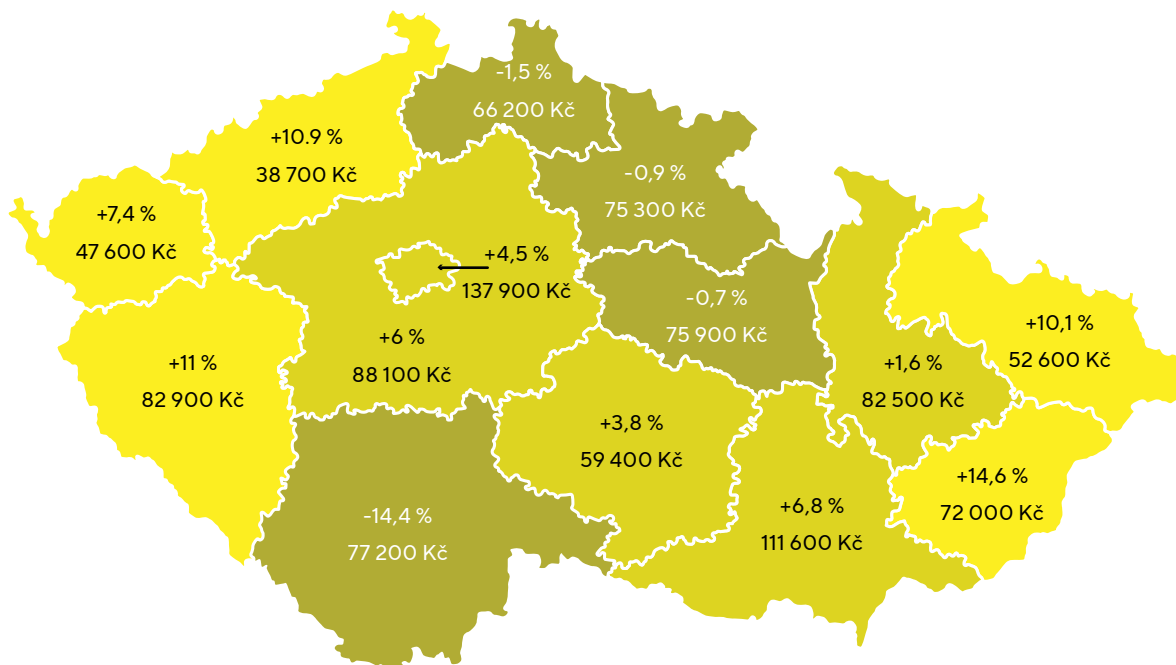
Průměrné ceny bytů představují významný ukazatel hospodářské i sociální situace v zemi. Odráží nejen dynamiku realitního trhu, ale také dostupnost bydlení pro široké vrstvy obyvatel. Ceny bytů v České republice dlouhodobě vykazují růstový trend, přičemž jednotlivé fáze ekonomického cyklu, úrokové sazby a nabídka nových developerských projektů tento vývoj výrazně ovlivňují.

Jak ukazují dostupná data, **ceny bytů v České republice nadále výrazně rostou**. V prvním čtvrtletí roku 2025 se **meziročně zvýšily o 15,8 %**, což představuje nejrychlejší tempo růstu od poloviny roku 2022. Faktory, které k tomu přispěly, zahrnují omezenou výstavbu, vysokou poptávku i investiční zájem domácích a zahraničních kupujících. **Podle viceguvernéra ČNB Jana Fraita** jsou byty v České republice nadhodnocené o 60 %. Z modelů ČNB navíc vyplývá, že pokles cen bytů je v dohledné době málo pravděpodobný.

Vývoj průměrné ceny bytu za m²

Deloitte Real Index Q3 2024: Skutečné ceny prodaných bytů v ČR

Zdroj dat: Deloitte

Ceny bytů se mezi jednotlivými regiony pochopitelně značně liší. Podle údajů z třetího čtvrtletí roku 2024, které zveřejnil Deloitte Real Index, zůstávají nejdražší byty v Praze (137 900 Kč za m²), Jihomoravském kraji (111 600 Kč za m²) a Středočeském kraji (88 100 Kč za m²). Naopak nejlevnější bydlení lze stále najít v Ústeckém kraji (38 700 Kč za m²) a v Karlovarském kraji (47 600 Kč za m²).

Vývoj hypotečního trhu

Trh hypotečních úvěrů v Česku prošel v **posledních letech poměrně dramatickým vývojem** - od zpomalení růstu přes rekordní objemy hypoték až po prudký nárůst úrokových sazeb a následnou stagnaci.

Rok 2019 byl ve znamení zpomalení. Česká národní banka (ČNB) zpřísnila pravidla pro poskytování hypoték, a banky proto půjčovaly méně a opatrněji. Pro mnoho domácností se tak stalo složitější vůbec na hypotéku dosáhnout. Podle **ukazatele Fincentrum Hypoindex** se **objem poskytnutých hypoték oproti roku 2018 propadl o 16,9 %**. I když úrokové sazby tehdy nebyly dramaticky vysoké, rostoucí ceny bytů a přísnější posuzování žadatelů vedly k ochlazení trhu.

Naopak rok 2020 přinesl velký obrat. Pandemie sice zasáhla ekonomiku, ale **ČNB snížila úrokové sazby a uvolnila pravidla pro poskytování úvěrů.** Opatření ČNB v kombinaci se zrušením daně z nabytí nemovitosti významně podpořily poptávku. **Zájem o vlastní bydlení prudce vzrostl**, a s ním i objem poskytnutých úvěrů - ten zaznamenal meziroční růst o téměř 40 %.

Rok 2021 pak můžeme označit za vrchol hypotečního boomu. Banky uzavíraly rekordní množství smluv, a i když úrokové sazby začaly znovu růst, poptávku to zpočátku nebrzdilo. Mnoho lidí se snažilo **využít „poslední šanci“ na levnější hypotéku**, než sazby stoupnou příliš vysoko. Podle Fincentrum Hypoindexu zaznamenal objem hypotečních úvěrů meziroční nárůst o více než 170 miliard Kč, tedy zhruba 70 %. Ke konci roku se však **zvyšující se úrokové sazby začaly projevat a trh se připravoval na ochlazení.**

V roce 2022 už byl trh v útlumu. Průměrná úroková sazba hypoték činila k prosinci **6,34 % p.a.**, což znamenalo, že pro většinu domácností se stala hypotéka citelně dražší. Zájem o nové úvěry proto prudce klesl, a trh se prakticky zastavil. Ceny bytů přitom zůstávaly vysoké, a tak se **dostupnost vlastnického bydlení ještě zhoršila.**

Rok 2023 přinesl mírnou stabilizaci. Úrokové sazby přestaly růst a dokonce mírně klesly, přesto zůstaly výrazně vyšší než před několika lety. Lidé si na novou realitu postupně zvykali, ale poptávka po hypotékách zůstala slabší.

V následujícím roce 2024 se trh s hypotékami v Česku ocitl v pomalu se probouzející fázi - sazby klesaly, ale skutečně velmi mírně. **K prosinci 2024 klesla průměrná sazba na 5,22 % p.a.** Dostupnost hypoték se tak mírně zlepšila v porovnání s předchozími dvěma roky, nicméně **stále zůstala výrazně horší než dříve.**

Přestože ceny rodinných domů a pozemků pravděpodobně rostou pomaleji než ceny bytů, je zřejmé, že celkové ceny nemovitostí letos porostou rychleji než nominální příjmy českých domácností. To v praxi znamená další zhoršení cenové dostupnosti bydlení a současně zvýšení relativního nadhodnocení českých nemovitostí.

Hypotéky jen pro bohaté?

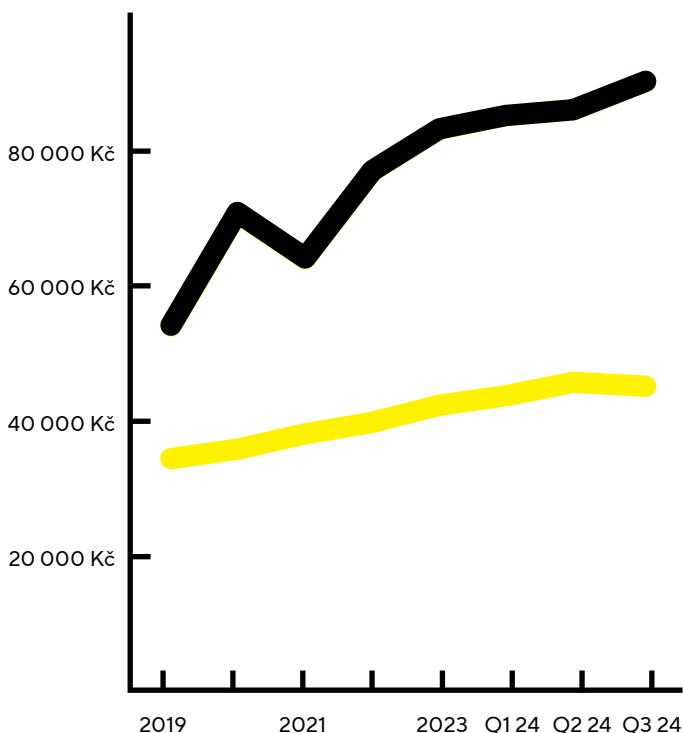
Mnoho Čechů dnes odrazuje samotná možnost žádat o hypoteční úvěr na bydlení - podmínky jsou pro velkou část z nich příliš přísné. Jak **konstatuje** viceguvernér ČNB Jan Frait, „Lidé si ani o tu hypotéku nezažádají, protože vědí, že by ji nedostali. **Pro většinu lidí je skutečně nebezpečné vzít si hypotéku**, protože kombinace splátky a příjmu tam prostě nesedí. Pokud nemáte relativně vysoký příjem, tak to zadlužení je zpravidla rizikové.“ Jak navíc vyplývá z dat České národní banky, průměrná výše poskytnutých nových hypotečních úvěrů v posledních letech citelně vzrostla - z průměrných 2,3 mil. Kč v roce 2019 se ve třetím čtvrtletí roku 2024 dostala až na 3,8 milionů.

Financování hypotéky je tak v současné době dostupné spíše pro bohatší část populace.

Průměrná měsíční splátka u nově poskytnutých hypoték je oproti předcovidovým dobám dvojnásobná - v roce 2019 činila zhruba 11 000 Kč, v roce 2024 už dosahovala 21 300 Kč za měsíc. Při schvalování úvěrů banky sledují čisté příjmy domácností. **Zatímco před pandemií covidu stačil měsíční příjem kolem 54 000 Kč, dnes je nutné mít více než 90 000 čistého**, aby domácnost na hypotéku vůbec dosáhla.

Pokud tyto údaje porovnáme s vývojem průměrné mzdy v České republice, narazíme na nepoměr, který bije do očí. Zatímco průměrná hrubá měsíční mzda rostla poměrně pozvolna, čistý měsíční příjem domácností, které si mohou dovolit žádat o hypotéku, se od roku 2019 téměř zdvojnásobil. **Dostupné vlastní bydlení se tak vzdaluje čím dál větší části populace.** Jak v rozhovoru pro Seznam Zprávy shrnuje i Petr Sunega ze Sociologického ústavu AV ČR, „Dostupnost bydlení je v ČR velmi špatná. V porovnání s příjmy domácností jsou ceny bydlení výrazně nadhodnocené.“

● Průměrná hrubá měsíční mzda
● Čistý měsíční příjem domácnosti žádající o hypotéku

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB pro Seznam Zprávy

Z uvedených dat i mnoha dalších výzkumů ve veřejném prostoru jednoznačně vyplývá, že **český trh s bydlením se v posledních letech nachází ve stavu výrazné nerovnováhy. Výsledkem je stále se prohlubující propast mezi tím, co si běžná domácnost může dovolit, a tím, kolik je třeba vydělávat k pořízení hypotéky.**

Ta se dnes stává dostupnou pouze pro část obyvatel s nadprůměrnými příjmy, jak potvrzují nejen data, ale i komentáře odborníků. V kombinaci s nedostatečnou výstavbou nových bytů se tak dostupnost vlastnického bydlení v České republice stává jedním z nejpálčivějších sociálně-ekonomických problémů současnosti.